

ELEKTRĖNŲ SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2024-2026 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras – Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos biudžetinė visuomenės sveikatos priežiūros įstaiga, teikianti gyventojams visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

Biuro steigėjas yra Elektrėnų savivaldybė. Steigėjo teises ir pareigas įgyvendina Elektrėnų savivaldybės taryba.

Biuras savo veiklą pradėjo vykdyti 2014 m. gegužės 6 d.

TIKSLAS – rūpintis Elektrėnų savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

MISIJA – teikti gyventojams kokybiškas, efektyvias, prieinamas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, stiprinti gyventojų sveikatą, gerinti gyvenimo kokybę, mažinti sergamumą ir mirtingumą, formuojant sveikos gyvensenos nuostatas bendruomenėje.

VIZIJA – novatoriška, moderni, kokybiškai dirbanti įstaiga, besiorientuojanti į savivaldybės gyventojų sveikatos stiprinimo ir saugojimo poreikius, siekianti padėti gyventojui suvokti, kad kiekvienas yra atsakingas už savo sveikatą, jos tausojimą ir stiprinimą.

Biuro veikla:

1. Visuomenės sveikatos stiprinimas Savivaldybės bendruomenėje;
2. Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringas);
3. Pagal kompetenciją užkrečiamųjų ligų profilaktika Savivaldybėje;
4. Neinfekcinių ligų ir traumų profilaktika ir kontrolė Savivaldybėje;
5. Visuomenės sveikatos programų Savivaldybėje įgyvendinimas;
6. Vaikų ir jaunimo sveikatos stiprinimas;
7. Bendradarbiavimas su socialiniais partneriais;
8. Savivaldybės institucijų sprendimų projektų poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.

Visuomenės sveikatos stebėseną – tikslingai organizuotas ir sistemingai atliekamas visuomenės sveikatos būklės, ją veikiančių visuomenės sveikatos rizikos veiksnių duomenų rinkimas, kaupimas, apdorojimas, saugojimas, analizė ir vertinimas.

Visuomenės sveikatos stiprinimas – sveikatos mokymas, informacijos apie sveiką gyvenseną sklaidymas, sveikos gyvensenos propagavimas, formavimas ir nuo elgsenos priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimas.

Vaikų ir jaunimo sveikatos priežiūra – vaikų ir jaunimo sveikatinimo priemonių organizavimas ir įgyvendinimas.

II SKYRIUS
2024- 2026 METŲ ASIGNAVIMŲ PASKIRSTYMAS (tūkst. Eur)

Programos kodas ir pavadinimas	2024 metų asignavimai	Numatomi 2025 metų asignavimai	Numatomi 2026 metų asignavimai
04 DARNIOS VEIKLOS PROGRAMA	410020	529570	530570
Iš jų valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti	264920	264920	264920
Iš jų (biudžetinių įstaigų pajamos)	3600	3600	3600
Iš jų valstybės biudžeto lėšos (LRVB)	0	0	0
Iš jų savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	141500	261050	262050

III SKYRIUS
ELEKTRŪNŲ SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS ELEKTRŪNŲ SAVIVALDYBĖS 2024–2026 METŲ STRATEGINIAME VEIKLOS PLANE

04 PROGRAMA – DARNIOS VEIKLOS PROGRAMA			
Programos aprašymas	<p>Gyvenamoji kokybė – vienas iš svarbiausių veiksnių kiekvienam žmogui, susijęs su sveikata, švara ir saugumu. Šia programa siekiama užtikrinti asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros priemones.</p> <p>Programa siekiama įgyvendinti:</p> <ul style="list-style-type: none"> sveikatos politiką, užtikrinančią visuomenės sveikatą, aukštą sveikatinimo veiklos kokybę ir racionalų išteklių naudojimą savivaldybėje, ugdyti sveiką ir fiziškai aktyvią visuomenę. Programa apims visas Elektrėnų savivaldybės gyventojų grupes, nes ji skirta ne tik ligų prevencijos priemonėms diegti, kūno kultūros ir sporto plėtrai, vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų sportiniam užimtumui ir aktyviam poilsiui skatinti. 		
Ilgalaikis prioritetas (pagal Elektrėnų savivaldybės SPP)	Aktyvi kūrybiška, sveika ir socialiai atsakinga bendruomenė	Kodas	1
		Kodas	2
		Kodas	3
Šia programa įgyvendinami strateginiai tikslai	Užtikrinti, kad Elektrėnų savivaldybės bendruomenė būtų aktyvi, draugiška aplinkai ir socialiai saugi	Kodas	1
Programa įgyvendinami Elektrėnų savivaldybės SPP tikslai	2.4. tikslas. Gyventojų sveikatos stiprinimas bei fizinio aktyvumo skatinimas		
Programa įgyvendinami Elektrėnų savivaldybės SPP uždaviniai	2.4.2. uždavinys. Gerinti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, didinti jų įvairovę ir užtikrinti pasiekiamumą 2.4.3. uždavinys. Didinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką ir sveiką bendruomenę		
Programos tikslas	Stiprinti savivaldybės gyventojų sveikatą	Kodas	01 02 03
Programos įgyvendinimo laikotarpis	2024–2026 metai		
Biudžetiniai metai	2024		
01 programos tikslas „Stiprinti savivaldybės gyventojų sveikatą“			
Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme nustatytos savivaldybių savarankiškosios funkcijos: pirminė asmens ir visuomenės sveikatos priežiūra (įstaigų steigimas, reorganizavimas, likvidavimas, išlaikymas), savivaldybių			

sveikatinimo priemonių planavimas ir įgyvendinimas bei parama savivaldybės gyventojų sveikatos priežiūrai, valstybės perduotos Savivaldybės funkcijos: visuomenės sveikatos priežiūra savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimas, visuomenės sveikatos stebėseną bei antrinės sveikatos priežiūros organizavimas teisės aktų nustatyta tvarka.

01.01 uždavinys „Vykdėti visuomenės sveikatos priežiūrą“

Viena iš pagrindinių sergamumo ir mirtingumo mažinimo priemonių yra profilaktika ir prevencija, todėl Savivaldybė, atsižvelgusi į vykdomos visuomenės sveikatos stebėsenos duomenų analizę, kasmet panaudodama Savivaldybės biudžeto lėšas ir kitus finansavimo šaltinius, organizuoja ir vykdo sveikatos išsaugojimo, stiprinimo ir kitas prevencines (triukšmo prevencijos ir triukšmo mažinimo) programas ir projektus, didelį dėmesį skirdama vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūrai, gerindama informacijos prieinamumą visuomenei. Nuolat remiami projektai, susiję su mokinių sveikatinimu ir mokymu plaukti, skatinantys fizinį aktyvumą bei susiję su smurto, patyčių ir savižudybių prevencija.

01.01.15 priemonė „Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos organizavimas“

Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras – biudžetinė visuomenės sveikatos priežiūros įstaiga. Pagrindiniai šios įstaigos veiklos tikslai: rūpintis Elektrėnų savivaldybės gyventojų sveikata, vykdyti savivaldybės teritorijoje Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais reglamentuojamą savivaldybių visuomenės sveikatos priežiūrą, siekiant mažinti gyventojų sergamumą ir mirtingumą, gerinti gyvenimo kokybę, teikiant kokybiškas visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas.

01.01.17 priemonė „Psichikos sveikatos stiprinimo, psichosocialinės pagalbos ir savižudybių prevencijos intervencijų plėtojimas“

Psichikos sveikatos gerinimas yra vienas iš pagrindinių visuomenės sveikatos priežiūros prioritetų. Siekiant stiprinti visuomenės psichologinę gerovę, psichikos sveikatą ir gyventojų streso valdymo įgūdžius, dėmesys telkiamas į psichologinių paslaugų prieinamumą, žinių ir įgūdžių didinimą, organizuojant individualias konsultacijas ir grupinius mokymus gyventojams, psichikos sveikatos kompetencijų didinimą organizuojant mokymus darbuotojams bei mokykloms, plėtojant savižudybių ir psichoaktyviųjų medžiagų prevenciją ir ankstyvąją intervenciją Elektrėnų savivaldybėje, kuriant efektyviai veikiančią savižudybių prevencijos Elektrėnų savivaldybėje algoritmą, kurį naudojant bus sukurta efektyvi tarpinstitucinio bendradarbiavimo sistema, užtikrintos kokybiškos ir laiku suteikiamos psichikos sveikatos paslaugos balansuojantiems ties savižudybės riba ar savižudybės krizę patiriantiems asmenims bei jų artimiesiems Elektrėnų savivaldybėje.

01.01.19 priemonė „Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų Elektrėnų savivaldybėje prieinamumo ir kokybės gerinimas diegiant jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų teikimo modelį“

Projekto tikslas – teikti poreikius atitinkančias kokybiškas ir prieinamas jaunimui palankias sveikatos priežiūros paslaugas, paskatinti jaunas žmones rinktis sveikesnį gyvenimo būdą projekte numatytų savivaldybių teritorijose (Elektrėnų, Zarasų, Ignalinos ir Druskininkų). Siekiant numatytojo tikslo, bus teikiamos jaunimui (14–29 m.) palankios, konfidencialios paslaugos, padedančios stiprinti fizinę ir psichinę sveikatą, bus prisidedama prie sveikos gyvensenos įpročių skatinimo, siekiant sumažinti jaunų žmonių sergamumą bei tikslingai spręsti jaunimui susirūpinimą keliančias problemas. Projekto pareiškėjas – Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, partneriai – Ignalinos ir Druskininkų savivaldybių visuomenės sveikatos biurai. Projekto vertė – 259 830,07 Eur. Projektas baigtas 2023-09-10, tačiau Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras yra įpareigotas 5 metus po projekto įgyvendinimo pabaigos užtikrinti projekto tęstinumą.

01.01.20 priemonė „Sveikos gyvensenos plėtojimas bei sveikos gyvensenos įgūdžių stiprinimas ugdymo įstaigose ir bendruomenėje, visuomenės sveikatos stebėseną“

Tikslas – nuolat tikslingai stebėti, analizuoti ir vertinti visuomenės sveikatos būklę ir ją veikiančius sveikatos rizikos veiksnius. Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras vykdo valstybines (valstybės perduotas Savivaldybei) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Funkcija vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 63 straipsnio 11 punktu, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-1035/ISAK-2680 „Dėl Sveikatos priežiūros mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. lapkričio 15 d. įsakymą Nr. V-918 „Dėl Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro privalomų pareigybių sąrašo ir joms keliamų kvalifikacinių reikalavimų aprašų patvirtinimo“, visuomenės sveikatos biuras vykdo visuomenės sveikatos stiprinimo ir visuomenės sveikatos stebėsenos funkcijas. Visuomenės sveikatos biuras, vykdydamas visuomenės sveikatos stiprinimą, vykdo sveikos gyvensenos propagavimą, formavimą ir nuo elgsenos priklausomų visuomenės sveikatos rizikos veiksnių mažinimą organizuodamas fizinio aktyvumo ir sveikos mitybos, burnos sveikatos gerinimo, žalingų įpročių prevencijos, nelaimingų atsitikimų ir traumų prevencijos, širdies ir kraujagyslių ligų profilaktikos, užkrečiamųjų ir neinfekcinių ligų profilaktikos užsiėmimus.

Vykdamas visuomenės sveikatos stebėseną (monitoringą), sistemingai atliekamas visuomenės sveikatos būklės stebėjimas, duomenų apie sveikatą veikiančius rizikos veiksnius rinkimas, kaupimas, susistemimas, analizė ir vertinimas.

01.01.21 priemonė „Integruotų, inovatyvių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų įdiegimas, sveikatos raštingumo, visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumo ir kokybės tikslinėms grupėms didinimas“

Prioritetas teikiamas kompleksinių (kelių tipų paslaugų), integruotų, mobilių, nuotolinių paslaugų teikimui tikslinėms grupėms. Rekomenduojamos sritys: lėtinių neinfekcinių ligų ir traumų prevencija; vaikų sveikatos stiprinimas (fizinis aktyvumas, sveikos mitybos skatinimas, burnos higiena ir profilaktika, savirūpa ir pan.); šeimos, motinos ir vaiko sveikatos stiprinimas; asmenų su negalia (ir ugdymo įstaigose) sveikatos stiprinimas; asmenų 65+ sveikos gyvensenos skatinimas; sveikų bendruomenių kūrimas. Tikslinės grupės: socialiai pažeidžiami, socialinę riziką (atskirtį) patiriantys asmenys; asmenys su negalia, senyvo amžiaus asmenys; vaikai; jaunimas; rizikos sveikatai veiksnius patiriantys asmenys; asmenys, priskiriami pagrindinių lėtinių neinfekcinių ligų didelės rizikos grupėms.

01.01.22 priemonė „Psichikos sveikatos stiprinimo ir priklausomybės ligų prevencijos paslaugų prieinamumo didinimas, lėtinių neinfekcinių ligų, siejamų su psichoaktyviųjų medžiagų vartojimu, rizikos sveikatai veiksnių mažinimas“

Prioritetas teikiamas: psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo pirminės prevencijos ir intervencijos veikloms. Tikslinės grupės: vaikai, paaugliai, jaunimas ir jų aplinkos nariai (šeima, mokykla, bendruomenė). Galimos veiklos: tėvystės įgūdžių, asmeninių ir socialinių įgūdžių ugdymas, ankstyvoji intervencija rizikingai vartojantiems psichoaktyviais medžiagas, bendruomeninės kompleksinės intervencijos, trumposios intervencijos, prevencinės veiklos darbo vietose ir neformaliose veiklose, kt.

01.01.23 priemonė „Sveikatinimo akademija“

Projekto tikslas – skatinti visų amžiaus grupių asmenis ugdyti sveiką gyvenseną.

Pagrindinės projekto veiklos:

- 1) prevencinės priemonės, stiprinančios visuomenės sveikatą bei psichologinę gerovę ir atsparumą;
- 2) priklausomybės ligų prevencijos (psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo mažinimo) paslaugų prieinamumo didinimas ir įvairių iniciatyvų tikslinėse grupėse skatinimas.

Vykdyti vieta – Elektrėnų savivaldybė.